

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 24 november 2025)

Nummer
4325

Onderwerp
Zorgen snelle verspreiding Vogelgriepvirus

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In Zuid-Holland zijn een aantal uitbraken van vogelgriep vastgesteld, zoals in Leiden, Leidschendam - Voorburg en is een pluimveebedrijf in Streefkerk vanwege vogelgriep geruimd.^{1 23}

Het vogelgriepvirus verspreidt zich razendsnel, zelfs wereldwijd, waaronder ook zoogdieren.^{4 5 6}

Het is een zoönose, die kan worden overgedragen van dier naar mens. De Partij voor de Dieren maakt zich grote zorgen over de snelle verspreiding van het H5N1-Vogelgriepvirus en de ernstige gevolgen voor dieren, maar mogelijk ook mensen.

1. *Hoe kijkt het College naar de veranderende en snelle (wereldwijde) verspreiding van het H5N1-vogelgriepvirus, waarbij het grote aantal uitbraken in korte tijd, het toenemende aantal besmettingen onder zoogdieren, de verhoogde kans op het ontstaan van voor mensen gevaarlijke virusvarianten en de lakse houding van de Verenigde Staten wereldwijd tot toenemende zorgen onder virologen en kennisinstituten leiden?*

Antwoord

Het college volgt de snelle verspreiding van het vogelgriepvirus. Het toenemende risico voor zoogdieren wordt serieus genomen. Op landelijk niveau wordt daarvoor een aanpak ontwikkeld en gemonitord, de provincie is daar via het IPO bij betrokken. Volgens het RIVM blijft het risico voor de algemene bevolking momenteel gelukkig nog zeer laag⁷.

¹ <https://sleutelstad.nl/2025/11/12/ganzen-in-leiden-besmet-met-vogelgriep/>

² <https://www.omroepwest.nl/natuur/5037978/opnieuw-vogelgriep-gevonden-nu-in-andere-plaats>

³ <https://nos.nl/artikel/2591432-vogelgriep-op-biologisch-bedrijf-streefkerk-16-000-kippen-worden-afgemaakt>

⁴ <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2025/11/19/vogelgriep-verspreidt-zich-snel-dit-seizoen>

⁵ <https://myprivacy.dpgmedia.be/consent?siteKey=Uqxf9TXhjmaG4pbQ&callbackUrl=https%3A%2F%2Fwww.hln.be%2Fprivacy-gate%2Faccept-tcf2%3FredirectUri%3D%252F%2Fdieren%252Fzeeolifanten-atlantische-oceaan-slachtoffer-van-soort->

<vogelgriep%7Eaa494861%252F%253Freferrer%253Dhttps%25253A%25252F%25252Fwww.google.com%25252F>

⁶ <https://www.melkveebedrijf.nl/gezondheid/tweede-introductie-vogelgriep-bij-melkvee-in-amerika/>

⁷ <https://www.rivm.nl/aviare-influenza/actueel/risico-op-vogelgriep>

2. *Heeft de provincie Zuid-Holland inzicht in hoeveel wilde vogels, zoogdieren en gehouden dieren in de afgelopen jaren in de provincie aan vogelgriep zijn gestorven? Kunnen deze cijfers worden gedeeld, per jaar en soort?*

Antwoord

Inzicht in deze cijfers is er op nationaal niveau. Meldingen van vogelgriep bij landbouwhuisdieren en in het wild levende dieren worden bij het ministerie van LNV gemeld, extra monitoring op provinciaal niveau vindt niet plaats.

3. *Zijn er in Zuid-Holland besmettingen van koeien en andere gehouden zoogdieren bekend?*

Antwoord

Er zijn geen besmettingen van koeien in Nederland bekend. Voor andere gehouden zoogdieren zijn in Nederland wel enkele gevallen bekend, het is niet bekend of deze besmettingen in Zuid-Holland hebben plaatsgevonden.

4. *Zijn er in Zuid-Holland plannen om gehouden zoogdieren uit voorzorg te testen, aangezien deze dieren zelf nauwelijks ziekteverschijnselen vertonen en van het vogelgriepvirus herstellen, maar volgens virologen een rol kunnen spelen bij het ontstaan van voor mensen gevaarlijke virusvarianten? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De provincie heeft geen verantwoordelijkheden binnen de aanpak van het H5N1-vogelgriepvirus. Op rijksniveau zijn hier geen plannen over bekend, het RIVM stelt dat het algemeen risico laag blijft⁸.

5. *Wat gaat het college doen in zijn rol van gebiedsregisseur doen om uitbraken van het vogelgriepvirus en de risico's voor dieren en mensen te voorkomen dan wel te beheersen?*

Antwoord

De provincie heeft op dit moment geen verantwoordelijkheden binnen de aanpak van het H5N1-vogelgriepvirus.

De risico's rondom vogelgriepvirus worden op rijksniveau gecoördineerd en voornamelijk beheerst door het vervoersverbod, ophok/afschermplicht, bezoekersverbod en het ruimen van besmette bedrijven.

Daarnaast is er in Zuid-Holland een lage pluimveedichtheid en een verbod op uitbreiding van intensieve veehouderij. Het college ziet op dit moment geen andere taken als gebiedsregisseur.

⁸ <https://www.rivm.nl/aviare-influenza/actueel/risico-op-vogelgriep>

6. *Welke consequenties hebben de nieuwe vogelgriepuitbraken voor het faunabeheer en de jacht in Zuid-Holland? Zijn er plannen om de jacht op (water)vogels stil te leggen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Begin 2023 heeft de minister de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de maatregelen met betrekking tot vogelgriep. In die brief heeft de minister aangegeven het belangrijk te vinden dat de maatregelen ten aanzien van vogelgriep effectief en proportioneel zijn. In dat kader heeft de minister een afweging gemaakt en besloten niet meer standaard een verbod op faunabeheer in te stellen binnen een beperkingszone. Dat betekent dat in tijden van vogelgriep overal in Nederland mag worden gejaagd en gelden de gebruikelijke afspraken over de uitvoering van faunabeheer en jacht. Deze gelden ook voor Zuid-Holland.

7. *Komt er vanuit de provincie Zuid-Holland een vorm van ondersteuning voor dierenambulances en wildopvangcentra in de provincie die te maken krijgen met slachtoffers van de vogelgriep? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Wij kennen tot op heden geen signalen dat wegens vogelgriep ondersteuning nodig is voor dierenambulances of wildopvangcentra. In het in maart 2023 door Provinciale Staten vastgestelde soortenbeleid is aangegeven dat het zorgdragen voor de opvang van in het wild levende dieren geen wettelijke taak is van de provincie. De wildopvangcentra leveren geen bijdrage aan de bescherming of het verbeteren van het leefgebied van beschermde inheemse soorten, noch aan de gunstige staat van instandhouding van beschermde diersoorten.

De wildopvangcentra vervullen echter wel een maatschappelijke functie. Er is een maatschappelijke behoefte aan een adres om zorgbehoevende wilde dieren op te vangen. Daarom is in het coalitieakkoord van Provincie Zuid-Holland afgesproken om gedurende de collegeperiode 2023 – 2027 te investeren in de wildopvang. Deze investering is uitgewerkt in een subsidieregeling waar de opvang begin 2026 gebruik van kan maken.

8. *Wie is volgens u dan hiervoor verantwoordelijk?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 7.

9. *Welke bemoeienis, dan wel verantwoordelijkheden heeft de provincie met de aanpak van het H5N1-vogelgriepvirus?*

Antwoord

De provincie heeft geen verantwoordelijkheden binnen de aanpak van het H5N1-vogelgriepvirus.

10. *Hoe is nu de coördinatie geregeld van de aanpak van het virus in onze provincie?*

Antwoord

De coördinatie rondom de aanpak van vogelgriep is geregeld via rijksbeleid, de NVWA geeft uitvoering aan het beleid en het RIVM ziet toe op het beoordelen van het risico voor de volksgezondheid.

11. *Hoe wordt de aanpak gecoördineerd van vrij levende dieren die slachtoffer worden van het virus in onze provincie?*

Antwoord

Besmette zoogdieren of in het wild levende vogels worden gemeld bij het Landelijk meldpunt dierziekten, op basis waarvan het ministerie van LNV passend actie kan ondernemen.

12. *Het H5N1-vogelgriepvirus is een zoönose, die kan overslaan van dier naar mens. Ook zoogdieren zijn al besmet. Wetenschappers waarschuwen voor de ernstige gevolgen als het virus overslaat naar de mens met een mogelijke pandemie tot gevolg.^{9 10 11 12} Welke overleggen vinden hierover plaats met de landelijke overheid en welke andere relevante instanties en wat is daarvan de uitkomst tot nu toe?*

Antwoord

Op dit moment worden relevante ontwikkelingen vanuit Rijk met provincies gedeeld via het IPO. Deze overleggen zijn voornamelijk informeel van aard.

13. *Indien er geen overleg plaatsvindt, is het college bereid om alsnog hierover in gesprek te gaan met het Rijk en andere relevante instanties als het RIVM, wetenschappers en de NVWA? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u ons de uitkomsten hiervan doen toekomen?*

Antwoord

De provincie heeft geen verantwoordelijkheden binnen de aanpak van het H5N1-vogelgriepvirus. Informatiedeling vanuit IPO is voldoende omdat een provinciale rol op dierziekten niet wenselijk of nodig is.

⁹ <https://www.eoswetenschap.eu/gezondheid/vogelgriepvirus-heeft-maar-een-mutatie-nodig-om-efficiënter-aan-menselijke-cellen-te>

¹¹ <https://www.uu.nl/nieuws/nieuwe-studies-over-vogelgriep-tonen-aan-nog-geen-code-rood-maar-we-moeten-wel-goed-opletten>

¹² <https://www.medischcontact.nl/actueel/laatste-nieuws/artikel/vogelgriep-er-zijn-geen-redenen-om-ons-zorgen-te-maken>

14. *Denkt het college gezien de recente zorgelijke ontwikkelingen na over extra voorlichting aan inwoners over het herkennen van dieren die zijn besmet met het vogelgriepvirus en de risico's van contact met dode en zieke vogels?*

Antwoord

Nee, het college acht de communicatie vanuit het Rijk voldoende. Eenduidige overheidscommunicatie via het bevoegde gezag is voor de inwoners belangrijk. Een extra lijn via de provincie kan juist tot extra onduidelijkheid leiden.

15. *Hoe schatten GS het gevaar voor de volksgezondheid in naar aanleiding van deze uitbraak?*

Antwoord

Uitbraken van vogelgriep zijn ingrijpend en een mogelijk gevaar voor de volksgezondheid moet serieus genomen worden. Op dit moment is het risico voor de algemene Nederlandse bevolking zeer laag volgens het Rijk, dat verantwoordelijk is voor beleid en communicatie.

16. *In hoeverre is het college betrokken bij en voorbereid voor een eventuele nieuwe pandemie en wordt er gewerkt aan een provinciaal actieplan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het college is hier niet bij betrokken. Een pandemie is een uitbraak op wereldwijde schaal, voor het opstellen van een actieplan op internationale en nationale schaal ligt het initiatief bij het Rijk.

17. *Welke maatregelen treffen GS naar aanleiding van de snelle verspreiding van het H5N1-vogelgriepvirus?*

Antwoord

GS treffen hiertoe geen maatregelen. Monitoring en voorkomen van verspreiding van dierziekten en zoönosen wordt op rijksniveau opgepakt. Wel wordt de provincie ambtelijk (en zo nodig bestuurlijk) op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op dit dossier via het IPO.

Den Haag, 13 januari 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff